

Sygn. akt VII Ka 1181/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 grudnia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie VII Wydział Karny Odwoławczy

w składzie

Przewodnicząca SSO Małgorzata Tomkiewicz

Protokolant sekr.sądowy Małgorzata Serafińska

przy udziale oskarżyciela publicznego podkom. Agnieszki Szlachtowicz-Pelawskiej

po rozpoznaniu w dniu 13 grudnia 2017 r

sprawy **P. W.** ur. (...) w B., syna R. i E. obwinionego z art. 86§2 kw, art. 87§2 kw, art. 95 kw

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę

od wyroku Sądu Rejonowego w Bartoszycach II Wydziału Karnego

z dnia 21 września 2017 sygn. akt II W 1515/17

I.zaskarżony wyrok zmienia w ten sposób, że uchyla orzeczenie zawarte w pkt. II i III;

II.w pozostałym zakresie wyrok ten utrzymuje w mocy;

III.zwalnia obwinionego od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

UZASADNIENIE

P. W. został obwiniony o to, że :

I.w dniu 16 kwietnia 2016r.o godz.18.45 w B. na ul.(...).W. kierując pojazdem A. o nr. rej.(...) znajdując się pod działaniem substancji działającej podobnie do alkoholu tj. nitrazepamu spowodował zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym w ten sposób, że nie zachował należytego odstępu od poprzedzającego go pojazdu V. (...) i najechał na tył tego pojazdu

-tj. o wykroczenie z art. 86§2 kw

II.w czasie i miejscu jak w pkt.I kierując tym samym pojazdem prowadził pojazd mechaniczny A. pod wpływem nitrazepamu działającego podobnie do alkoholu a stężenie tego środka stanowiło 19ng/ml

-tj. o wykroczenie z art. 87 §2 kw

III.w czasie i miejscu jak w pkt. I prowadził pojazd mechaniczny bez wymaganych dokumentów w postaci prawa jazdy

-tj. o wykroczenie z art. 95 kw.

Sąd Rejonowy w Bartoszycach wyrokiem z dnia 21 września 2017r. w sprawie IIW 1515/17 orzekł:

I. Obwinionego P. W. uznał za winnego popełnienia zarzucanych mu czynów i za to, z mocy art. 86 §2 kw, art. 87 §2 kw i art. 95 kw, opierając wymiar kary o art. 9§2 kw w zw. z art. 86§2 kw skazał go na karę 1.000zł. grzywny;

II. na podstawie art. 87 §3 kw orzekł wobec obwinionego zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 6 miesięcy;

III. na podstawie art. 29§3 kw nałożył na obwinionego obowiązek zwrotu dokumentu uprawniającego do prowadzenia pojazdu;

IV. na podstawie art. 118§1 i §3 kpw w zw. z §1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 10.10.2001r. w sprawie wysokości zryczałtowanych wydatków postępowania oraz wysokości opłaty za wniesienie wniosku o wznowienie postępowania w sprawach o wykroczenie i art. 21 ust.2 w zw. z art. 3 ust.1 ustawy z 23.06.1973r. o opłatach w sprawach karnych zasądził od obwinionego w całości koszty postępowania na rzecz Skarbu Państwa w kwocie 3.245,98zł., łącznie z opłatą w kwocie 100zł.

Od powyższego wyroku apelację wniósł obrońca obwinionego, zaskarżając przedmiotowy wyrok w pkt. I wniosku o ukaranie odnośnie przyjęcia, iż w chwili popełnienia wykroczenia obwiniony znajdował się pod działaniem substancji działającej podobnie do alkoholu oraz w pkt. II wniosku o ukaranie w całości.

Wyrokowi temu skarżący zarzucił :

1. Obrazę przepisów prawa procesowego, która miała wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, polegającą na obrazie art. 424 §1 kpk w zw. z art. 82 §1 kpw, art. 2§2 kpk, art. 4 kpk, art. 5§2 kpk w zw. z art. 8 kpw poprzez naruszenie zasady bezstronności oraz zasady domniemania niewinności, polegające na :

-niezasadnym przyjęciu, iż obwiniony P. W. w dniu 16 kwietnia 2016r. popełniając wykroczenie drogowe z art. 86 kw miałby znajdować się pod działaniem substancji działającej podobnie do alkoholu, a więc popełniłby wykroczenie drogowe z art. 86 §2 kw oraz, że w tym samym czasie i miejscu prowadził pojazd mechaniczny A. pod wpływem nitrazepamu działającego podobnie do alkoholu, a jego stężenie stanowiło 19 ng/ml tj. dopuścił się popełnienia wykroczeń drogowych z art. 86 §2 kw i art. 87§2 kw (prawidłowo §1) kw i oparciu tej konstatacji jedynie na niewystarczających dowodach obciążających, w szczególności zeznaniach świadków : H. R. i B. I., a pominięciu dowodu z wiarygodnych wyjaśnień samego obwinionego oraz załączonych przez niego dowodów bezosobowych – bez należytego i koniecznego uzasadnienia takiego stanowiska przez Sąd orzekający;

-oparciu orzeczenia na podstawie domniemań/co do stanu faktycznego/z naruszeniem zasady procesowej in dubio pro reo;

2. Obrazę przepisów prawa procesowego, która miała istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, w szczególności art. 7 kpk w zw. z art. 8 kpw polegającą na dokonaniu przez Sąd I-szej instancji dowolnej, a nie swobodnej oceny materiału dowodowego zgromadzonego w niniejszej sprawie, co skutkowało błędem w ustaleniach faktycznych dokonanych przez Sąd meriti polegającym na uznaniu, że obwiniony P. W. w dniu 16 kwietnia 2016r. popełniając wykroczenie drogowe z art. 86 kw miałby znajdować się pod działaniem substancji działającej podobnie do alkoholu, a więc popełniłby wykroczenie drogowe z art. 86§2 kw oraz że w tym samym czasie i miejscu prowadził pojazd mechaniczny A. pod wpływem nitrazepamu działającego podobnie do alkoholu, a jego stężenie stanowiło 19ng/ml;

3. Błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia mający wpływ na jego treść, a polegający na dowolnym i niezasadnym przyjęciu, że obwiniony P. W. swoim zachowaniem dopuścił się popełnienia zarzucanych mu wykroczeń z pkt. I i II wniosku o ukaranie, pomimo tego, że prawidłowa i logiczna ocena całości materiału dowodowego powinna prowadzić do wniosków odmiennych i w konsekwencji prowadzić do :

a) zmiany opisu czynu przypisanego obwinionemu odnośnie pkt.I wniosku o ukaranie poprzez wyeliminowanie słów : „ znajdując się pod działaniem substancji działającej podobnie do alkoholu tj. nitrazepam...” i przyjęcie, że dopuścił się on wykroczenia z art. 86 § 1 kw

b) uniewinnienia obwinionego z pkt.II wniosku o ukaranie dotyczącego art.87§2 kw (prawidłowo §1) kw.

Stawiając powyższe zarzuty skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w pkt. I i II wniosku o ukaranie i w konsekwencji wniósł o :

a) zmianę opisu czynu przypisanego obwinionemu odnośnie pkt. I wniosku o ukaranie poprzez wyeliminowanie słów : „ znajdując się pod działaniem substancji działającej podobnie do alkoholu, tj.nitrazepam...” i przyjęcie, że dopuścił się on wykroczenia z art. 86 §1 kw;

b) uniewinnienie obwinionego z pkt. II wniosku o ukaranie dotyczącego art. 87§2 kw (prawidłowo §1) i tym samym nieorzekanie zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 6 miesięcy

ewentualnie

o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi I-szej instancji do ponownego jej rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje :

Apelacja co do swej istoty nie jest zasadna, zawarte w niej zarzuty są chybione.

Sąd I-szej instancji dokonał prawidłowych ustaleń zarówno w aspekcie okoliczności stanu faktycznego, winy obwinionego i kwalifikacji prawnej przypisanego P.W. czynu z pkt. I i III, jak również w aspekcie wymierzonej mu kary. Dokonana przez ten Sąd analiza materiału dowodowego jest wnikliwa i jasna, w pełni odpowiada dyrektywom określonym w art. 4 kpk a przeprowadzone w oparciu o tę analizę wnioskowanie jest logiczne, zgodne z przesłankami wynikającymi z art.7 kpk i przekonująco uzasadnione.

Apelacja nie wskazuje na żadne okoliczności, które nie byłyby przedmiotem uwagi Sądu Rejonowego i nie zawiera też takiej, merytorycznej argumentacji, która wnioskowanie tego Sądu mogłaby skutecznie podważyć. Na marginesie odnotować należy, iż sama redakcja wniesionego w tej sprawie środka odwoławczego dotknięta jest oczywistym błędem. Zgodnie bowiem z ugruntowanym powszechnie poglądem judykatury „(...) jako podstawę odwołania należy powoływać zarzut tzw. pierwotny, a nie wtórny, stanowiący pochodną usterki pierwotnej. Nieodpowiednie jest powoływanie kilku zarzutów, gdy jeden z nich jest konsekwencją innego bądź gdy zarzuty te wzajemnie się wykluczają” (vide : wyrok SA w Krakowie z 11.02.1999r, II Aka 18/99, KZS 1999, z.3, poz.25).

Odnosząc się do zarzutów natury procesowej na wstępie stwierdzić należy, iż Sąd I szej instancji nie dając wiary twierdzeniom obwinionego, który nie przyznał się do popełnienia zarzuconego mu czynu opisanego w pkt.I i II tj. tego, że w dn.16.04.2016r. kierował A. będąc pod wpływem nitrazepamu, wniosku, w żadnej mierze nie naruszył zasady wyrażonej w art. 7 kpk. Zgodnie bowiem z ugruntowanym poglądem judykatury (wyrażonym m.in. w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 9. 07. 2008r., OSNwSK 2008/1/1419) „ (...) przekonanie sądu o wiarygodności jednych dowodów i niewiarygodności innych pozostaje pod ochroną przepisu art. 7 k.p.k., jeśli tylko:

a) jest poprzedzone ujawnieniem w toku rozprawy głównej całokształtu okoliczności sprawy,

b) stanowi wyraz rozważenia wszystkich okoliczności przemawiających zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść oskarżonego,

c) jest zgodne ze wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego, a nadto zostało wyczerpująco i logicznie uargumentowane w uzasadnieniu wyroku.”

Zarzut obrazy art. 7 k.p.k. może być więc skuteczny tylko wówczas, gdy skarżący wykaże, że sąd orzekający - oceniając dowody - naruszył powyższe zasady. Tymczasem apelujący, usiłując podważyć ocenę dokonaną przez Sąd, a także poczynione w oparciu o nią ustalenia, nie wskazał żadnych argumentów, które mogłyby prowadzić do wniosku, że owa ocena dowodów dokonana przez Sąd meriti rzeczywiście jest dowolna. Nadmienić przy tym należy, iż w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, które spełnia wymogi art. 424 kpk, Sąd I instancji podał w sposób logiczny, którym dowodom dał wiarę i dlatego nie uznał za przekonujące twierdzeń obwinionego.

Nie jest trafny również zarzut naruszenia art. 5 & 2 kpk. Sformułowany w tym przepisie nakaz rozstrzygania nie dających się usunąć wątpliwości na korzyść oskarżonego **dotyczy tylko takich wątpliwości, które w sprawie poweźmie sąd rozpoznający sprawę**, nie zaś takich, które ma strona. Skoro więc w niniejszej sprawie Sąd Rejonowy nie miał żadnych wątpliwości, a tym bardziej nie dających się usunąć, to zarzut naruszenia zasady in dubio pro reo jest chybiony całkowicie. Stanowisko skarżącego, że takie wątpliwości zaistniały, pozostaje tylko jego subiektywnym przekonaniem i stanowi jedynie gołosłowną polemikę z twierdzeniami Sądu. (vide: wyrok Sąd Najwyższego z dnia 3.03.2009r. OSNKW 2009 poz.593)

Przechodząc natomiast do meritum apelacji przede wszystkim stwierdzić należy, iż wyrażona przez skarżącego teza jakoby P.W. w dn.16.04.2016r. nie zdawał sobie sprawy, że kieruje pojazdem mechanicznym będąc pod wpływem nitrazepamu, nie zasługuje na uwzględnienie albowiem pozostaje w sprzeczności z zeznaniami osób, które miały bezpośredni kontakt z obwinionym tuż po zdarzeniu. Zarówno świadek H. R., jak B. I. w zeznaniach swoich konsekwentnie i spójnie podawali, iż zachowanie P.W. tuż po kolizji było na tyle nietypowe, że wzbudziło w nich wątpliwości, co do trzeźwości obwinionego. Jeśli P.W. zachowywał się tak nienaturalnie, że było to wyraźnie zauważalne nawet dla przypadkowych, postronnych osób, to okoliczność ta podważa zarówno tezę, jakoby stwierdzone w organizmie obwinionego stężenie nitrazepamu było wynikiem jedynie spowolnionego metabolizmu, jak i tezę, że skutki działania wskazanej substancji na organizm obwinionego mogły być dla niego samego niezauważalne.

Z tych zatem względów, jak również mając na uwadze fakt, iż wskazani świadkowie nie mieli żadnych powodów do bezpodstawnego obciążania obwinionego, wnioski Sądu I-szej instancji co do tego, iż P.W. w dn.16.04.2016r. w B. kierował pojazdem mechanicznym pod wpływem środka działającego podobnie do alkoholu i będąc w takim stanie spowodował zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym polegające na najechaniu na tył poprzedzającego go pojazdu- są w pełni prawidłowe.

Pomimo jednak tego, iż Sąd Rejonowy dokonał prawidłowych ustaleń zarówno w aspekcie okoliczności stanu faktycznego i winy obwinionego, dopuścił się on (w ślad za oskarżycielem publicznym) oczywistego błędu w zakresie kwalifikacji prawnej czynu opisanego w pkt. II wniosku, uznając, iż czyn ten wyczerpał znamiona wykroczenia z art. 87 §2 kw (zamiast z art. 87 §1 kw). Tego rodzaju uchybienie, wobec braku apelacji na niekorzyść obwinionego, nie mogło zostać konwalidowane na etapie postępowania odwoławczego, z uwagi na wyrażony w art. 434 kpk zakaz reformationis in peius. Brak możliwości konwalidowania przyjętej kwalifikacji prawnej czynu opisanego w pkt. II musiał z kolei skutkować uchynieniem rozstrzygnięć zawartych w pkt. II i III wyroku, a to z tego względu, iż zgodnie z jednoznaczną treścią art. 87§3 kw określony w tym przepisie obligatoryjny zakaz dotyczy tylko przypadku popełnienia wykroczenia z art. 87§1 kw. Utrzymanie skazania z art. 87 §2 kw przy jednoczesnym orzeczeniu zakazu z art. 87 §3 kw czyniłoby wyrok wewnętrznie niespójnym. Wprawdzie art. 87 §4 kw przewiduje fakultatywną możliwość orzeczenia zakazu prowadzenia pojazdów, ale tylko takich, które są inne niż te określone w §1 art. 87 kw (czyli innych niż pojazd mechaniczny). Z kolei art. 86 § 3 kw przewiduje możliwość orzeczenia zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów ale tylko w przypadku skazania za czyn z art. 86 §1 kw (w odniesieniu do czynu z pkt. I obwiniony został skazany za wykroczenie z art. 86 §2 kw).

Mając zatem powyższe na uwadze, pomimo niepodzielania zarzutów zawartych w apelacji, zaskarżony wyrok należało zmienić, jak w części dyspozytywnej orzeczenia, w pozostałym zakresie orzeczenie to utrzymując w mocy (art. 437§2 kpk w zw. z art. 109 §2 kpw). Z uwagi na to, że w sprawie doszło do zmiany wyroku na korzyść obwinionego, Sąd

Okręgowy uznał, iż w takim przypadku względy słuszności przemawiają za zwolnieniem P. W. od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze (art.119 kpw w zw. z art. 634 kpk i art. 624 §1 kpk).